

Štandardný operačný postup pre neurochirurgiu počas pandémie COVID-19 pre ústavnú starostlivosť

Vzhľadom na v súčasnosti popisovanú rizikovosť neurochirurgických operácií počas pandémie Covid-19 a supponované neurotropné vlastnosti vírusu SARS-Cov-2, je v prípade neurochirurgických pacientov okrem dodržiavania všetkých všeobecne platných príslušných predpisov pre prevenciu, diagnostiku a liečbu pacientov počas pandémie Covid-19 potrebné navyše:

1. V prípade elektívnych neurochirurgických operácií je nutné vykonať PCR test na prítomnosť vírusu SARS-Cov-2 v rámci hospitalizácie deň pred elektívnym zákrokom.

2. Vzhľadom na súčasnú suboptimálnu spoľahlivosť PCR testov (zdroj: *Chirico et al.: Hospital infection and COVID-19: Do not put all your eggs on the “swab” tests. Infection Control & Hospital Epidemiology, 2020*) a popísané prípady rádiologických zmien na pľúcach u asymptomatických pacientov s Covid-19 (zdroj: *Shi et al., Radiological Findings From 81 Patients With COVID-19 Pneumonia in Wuhan, China: A Descriptive Study. Lancet Infect Dis. 2020*), v prípade elektívnych neurochirurgických operácií vždy zvážiť indikáciu grafického vyšetrenia pľúc deň pred zákrokom (silné odporúčenie; vo svete sa používajú na dané účely napr. RTG pľúc a CT pľúc - zdroj: *Fontanella et al., Neurosurgical practice during the SARS-CoV-2 pandemic: a worldwide survey, World Neurosurgery, 2020*).

3. V závislosti od technických možností daného pracoviska, je pre neurochirurgických pacientov, ktorých výkon neznesie odklad a nemajú výsledky PCR vyšetrenia na SARS-CoV-2, vhodné vyčleniť operačný sál s negatívnym tlakom vzduchu – je odporúčané zvážiť lokálne technické možnosti (zdroj: *Grelat et al., Covid-19 Patients and Surgery: Guidelines and Checklist Proposal. World Neurosurg, 2020*). CAVE!: v literatúre sa vyslovene neodporúča realizácia neurochirurgických operácií pacientov s COVID-19 na sálach s pozitívnym tlakom vzduchu.

4. Vzhľadom na vysokú rizikovosť neurochirurgických výkonov u pacientov s Covid-19, ktorá je porovnateľná napr. s otorinolaryngologickými výkonmi (zdroj: *Spina A et al., The Management Of Neurosurgical Patients During The Covid-19 Pandemic. World Neurosurg, 2020*) je potrebné používať u SARS-Cov-2 pozitívnych pacientov vždy najvyššiu formu osobných ochranných pracovných prostriedkov, minimálne na úrovni, ktorú vzhľadom na aktuálnu fázu epidémie predpisuje resp. pripúšťa príslušná legislatíva pre otorinolaryngologické výkony.

5. K všetkým neurochirurgickým pacientom, u ktorých nie je pozitivita SARS-Cov-2 vylúčená, je potrebné pristupovať ako k SARS-Cov-2 pozitívnym; všetky diagnostické a liečebné úkony u týchto pacientov vykonávať v predpísanom režime a v určených priestoroch, s predpísanými

osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami (zohľadňujúc všetky aktuálne platné a účinné predpisy pre prevenciu, diagnostiku a liečbu pacientov počas pandémie Covid-19).

Vypracoval: doc. MUDr. Andrej Šteňo, PhD., MPH